

Základní škola a mateřská škola Dlouhá Třebová okres Ústí nad Orlicí	
Strategie předcházení školní neúspěšnosti	
Č.j.: Spisový / skartační znak	ZSMSDT/136/2023/RE 1.2 A5
Vypracoval:	Mgr. Alena Kopecká
Schválil:	Mgr. Alena Kopecká
Směrnice nabývá platnosti ode dne:	1.9. 2022
Směrnice nabývá účinnosti ode dne:	1.9. 2022
Změny ve směrnici jsou prováděny formou číslovaných písemných dodatků, které tvoří součást tohoto předpisu.	

Strategie předcházení školní neúspěšnosti vychází z vyhlášky č. 27/2016 sb.

S žáky ohroženými školní neúspěšností může pracovat výchovná poradkyně, metodik prevence a kterýkoli pedagogický pracovník. Ve spolupráci s třídními učiteli a vyučujícími jednotlivých předmětů zajišťuje žákům s SPU poskytování doporučených podpůrných opatření. Třídní učitelé vyhodnocují prospěch žáků ve třídě, u neprospívajících zjišťují příčinu neúspěchu. Vyhodnocují příčinu zhoršení prospěchu a v případě potřeby je vypracován Plán pedagogické podpory.

Neúspěchem ve škole mohou být ohroženi:

- děti se speciálně vzdělávacími potřebami
- děti, které nastoupily do školy
- žáci, kteří přešli z jiné ZŠ
- žáci, kteří jsou nemocní a mají dlouhodobou absenci
- žáci, u kterých nastala změna rodinné situace
- žáci, kteří neovládají český jazyk jako rodný jazyk a nástroj výuky

Neúspěch ve škole se může projevit neprospěchem, závadovým chováním – porušováním školního řádu, záškoláctvím, problematickým postavením v třídním kolektivu.

Na pedagogické radě školy je vyhodnocována situace ve vzdělávání žáků ohrožených školním neúspěchem a všichni jsou s ní seznámeni.

V případě zhoršení školního prospěchu jsou neprodleně informováni rodiče prostřednictvím třídních učitelů. Výchovný poradce spolu s třídním učitelem a vyučujícím daného předmětu projedná na schůzce ve škole se zákonnými zástupci neprospívajícího žáka jeho studijní výsledky a navrhne možnosti řešení. V případě potřeby či zájmu je nabídnuto neprospívajícímu žákovi a jeho zákonným zástupcům zprostředkování spolupráce s odborníky z PPP a SVP.

Úspěšnost ve škole je podmíněna mnoha faktory. Úspěch žáka ve škole nezávisí jenom na jeho schopnostech, ale i na jeho sebehodnocení a míře sebedůvěry.

Problémy žáka ve vyučovací hodině

- nerozumí výkladu

- neumí pracovat s učebnicemi a jinými texty
- nestíhá zapisovat podle výkladu
- nedokáže určit, co je podstatné
- neumí se soustředit
- opakovaně je v práci vyrušován spolužáky

Problémy s domácí přípravou

K problémům s domácí přípravou vede nejčastěji:

- slabá vůle (nedokáže se přinutit k domácí přípravě)
- nedostatek návyků pro samostudium (neumí vybrat důležité, učí se z paměti bez pochopení látky, nezvládá větší celky, nemá vytvořený systém učení)
- neví, kdy se učit, aby učení bylo efektivní
- problémy komunikace s vyučujícím
- strach z vyučujícího
- obava sdělit, že něčemu nerozumí
- neznalost pravidel konzultací s vyučujícím problemového předmětu
- nejeví zájem o výuku, v hodině nepracuje, nechce pracovat a rozptyluje svoje spolužáky – odmítá nabízenou pomoc vyučujících

Ostatní problémy negativně ovlivňující studium

- dlouhodobé zdravotní problémy
- změna bydliště, dojíždění
- problémy v rodině (rozchod rodičů, úmrtí jednoho z rodičů, špatná ekonomická situace rodiny)
- stres z neprospěchu
- útky před problémy
- problémy v sociálním prostředí vrstevníků

Formy práce s neúspěšnými žáky

Pro úspěšnost programu jsou podstatné především formy a metody práce využívané učitelem, ke kterým zejména patří:

- snažíme se problém zachytit co nejdříve a odhalit příčiny neúspěšnosti
- úzce spolupracujeme s PPP, SPC a rodiči
- pomáháme rodičům zajistit nejrůznější odborná vyšetření
- uplatňujeme individuální přístup k žákům, respektujeme jejich individuální tempo a posilujeme motivaci žáků
- nabízíme žákům individuální konzultace po vyučování nebo před vyučováním, možnost konzultací
- pro zjišťování úrovně vědomostí a dovedností žáků volíme takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a posilují pozitivní motivaci
- v hodnocení se zaměřujeme na pozitivní výkony žáka, a tím podporujeme jeho pozitivní motivaci k učení
- zadáváme pravidelné úkoly vycházející ze stanoveného obsahu učiva – zadání práce pro domácí přípravu učiva
- užíváme podpůrných aktivit – oznámení písemné práce, stanovení termínu zkoušení z konkrétního učiva, umožnění opakovaného opravného pokusu

- používání podpůrných pomůcek při samostatné práci – přehledy, tabulky, kalkulačky – dle charakteru předmětu, které pomohou žákovi lépe se orientovat v učivu
- jednostranně nezdůrazňujeme nedostatky a chyby žáka

Nástroje na koordinaci péče o žáky se SVP

- **Plán pedagogické podpory**
 - vzniká z iniciativy učitele jednotlivých předmětů, může mít omezenou platnost nebo může být využíván po delší časové období, musí být pravidelně vyhodnocován, má ho u sebe vyučující, který PLPP tvořil
- **Individuální vzdělávací plán**
 - podpůrné opatření v rámci 2. – 5. stupně, tvoříme ho na základě doporučení ŠPZ, po podpisu informovaného souhlasu a podání žádosti zákonným zástupcem
- **Předmět speciálně pedagogické péče nebo pedagogická intervence**
 - zařazení žáka do skupiny jen na základě doporučení ŠPZ, náplň je dána v doporučení
- **Asistent pedagoga**
 - personální podpora je vždy daná doporučením ŠPZ
- **Doporučení ze ŠPZ**
 - vyučující jsou seznámeni s doporučením pro daného žáka

Nástup žáka do školy

oblast prevence

- co nejdelší dobrá motivace – zažívání příjemných věcí a úspěchu
- hodnocení žáků vzhledem k jejich osobnímu pokroku, nesrovnávat s nastavenou laťkou, každé dítě je na školu jinak připraveno
- pokud dítě začne selhávat, je třeba co nejdříve zjistit, proč selhává a podpořit ho
- Spolupráce s MŠ – již několik let na škole probíhají setkání budoucích prvňáků - adaptace na školní prostředí, docvičení potřebných dovedností
- komunikace s rodiči – rodičům je nutné vše vysvětlit, komunikovat s nimi

oblast intervence

- pokud dítě začne selhávat, je nutné upravit vyučovací metody
- všechny postupy je vhodné vysvětlit rodičům, aby mohli podobně přistupovat k dětem doma při přípravě na vyučování – zacílení na konkrétní problém
- pokud ale dítě výrazně selhává – nutná přesná diagnostika příčin problému – konzultace se školním psychologem, vyšetření v PPP, SPC

Přestup žáka na druhý stupeň

- dopřát čas na adaptaci
- komunikace mezi učiteli - 1. a 2. stupeň – předávání zkušeností, jak žáci pracovali, jaká byla pravidla hodnocení, jak se řešili různé problémové situace
- adaptační bloky – vždy na začátku září, učitel své žáky lépe pozná, společně zažijí něco příjemného, což podpoří vzájemnou důvěru

Změna školy

- změna školy znamená změnu školního vzdělávacího programu – soulad musí zajistit vyučující

- neznamená to, že je povinností učitelů žáka vše doučit (za změnu školy je odpovědný rodič), ale je vhodné žákovi vytvořit podpůrnou síť – komunikace učitel – rodič – žák – informovanost, jak žák zvládá adaptaci atd.

Nemoc, zvýšená omluvená absence

- při dlouhodobé nemoci je třeba s rodinou žáka úzce spolupracovat, zajistit doplňování učiva, ulehčit návrat žáka po nemoci do školy - plán doplnění učiva a přezkoušení
- sledovat absenci žáka – zda krátkodobé absence z důvodu návštěvy lékaře, nevolnosti, rodinných důvodů, nejsou pravidelné v době, kdy se píše prověrka, kdy má být žák zkoušen, zda se nejedná o konkrétní dny v týdnu

Změna situace v rodině

- můžeme pomoci, pokud dobře známe situaci, pokud je dobré klima a vzájemná důvěra
- sledujeme nejen velmi slabé žáky, ale také ty, kteří se výrazně zhoršili, začali být vůči plnění školních povinností apatičtí, zhoršilo se chování – nutné vždy řešit – osobní schůzka
- rodiči v případě potřeby doporučit odbornou pomoc – např. školního psychologa ve škole nebo mimo školu

Špatná sociální situace

- podat žákovi pomoc a podporu
- ohlídat, aby se dítě nestalo terčem posměchu
- řešit problém s rodiči
- v případě přetrvávajících problémů kontaktovat příslušný OSPOD
- nabídka spolupráce s neziskovými organizacemi

Závadové chování, záškoláctví

- porušení školního řádu nepřehlížet
 - pokud nepomůže prevence, závadové chování řešit v souladu se školním řádem
 - důsledné řešení zvýšené omluvené absence
-

Nadstavbu základního vzdělávání tvoří aktivity ve školní družině, zájmové kroužky DDM Kamarád z České Třebové a soukromá hudební škola (škola umožňuje realizovat se svolením zřizovatele bezplatným pronájemem svěřených prostor). Tím škola nabízí dětem smysluplné využití volného času v bezpečném prostředí.

Prevence sociálně patologických jevů byla založena na aktivní spolupráci žáků, rodičů a učitelů. Žáci jsou vedeni k dodržování společně dohodnutých pravidel. Ve školní družině je prevence podpořena ve volnočasových aktivitách i při řízené činnosti. Děti se při činnostech učí organizovat a využívat svůj čas. Při celoškolních projektech a aktivitách cíleně propojujeme spolupráci všech žáků napříč ročníky. V tomto školním roce jsme neřešili žádný případ záškoláctví, rasismu ani vandalismu.

Průběžná preventivní opatření 2022/2023

- vzdělávání učitelů a vychovatelů na seminářích k této problematice
- práce s odbornou literaturou
- projekt Bezpečný internet (v rámci výuky)

- projekt Rodiče a technologie, organizace E-bezpečí.cz (předávání informací rodičům)
- dohled na chodbách, v šatnách
- spolupráce s PPP ÚO
- spolupráce s Policií ČR a HZS ÚO
- práce třídního učitele
- spolupráce s rodiči
- náplň aktivit ŠD
- aktivity sportovních a zájmových kroužků

Do prevence patří i projektové dny ve školní družině:

- Knížka je náš kamarád
- Družina v lese
- Štrůdlování
- Dušičky
- Deskohraní
- Stopovaná v přírodě
- Pavoučí den
- Čertí týden
- Advent – vánoční nadílka zvířátkům v lese
- Masopust

Některé akce pro děti 2021-22:

- **Pěší výlet** na Andrlův Chlum a do Kojovce (žáci 1.-5. roč)
- **Veselé zoubky** – projekt k ústní hygieně
- **Mikulášská nadílka** (školní tradice v režii “pátáků”)
- **Den Země** jsme si připomněli při distanční výuce, děti aktivně uklidily veřejná prostranství v blízkosti domovů (fotodokumentace dětí). Pokračujeme, jako každý rok, v projektu – Sbíráme hliník k recyklaci. Třídění.
- Přispíváme do **Dlouhotřebovského zpravodaje**
- Projekt Česko sportuje – **Olympijský víceboj** jsme ale nevzdali a v rámci distančního vzdělávání jsme se snažili děti motivovat hravou formou k pohybovým aktivitám. Tomuto sportovnímu projektu se věnujeme již šestý rok.
- Vydali jsme **12.knihy**, texty a výtvarné práce všech dětí naší školy
- **Spolupráce ZŠ a MŠ:**
Konzultace distančního vzdělávání předškoláků

Příprava Hrátek pro předškoláky
Přestup předškolních dětí z MŠ do ZŠ (připravenost předškoláků)

- **Rozloučení** s odcházejícími žáky 5. ročníku a předškoláky.

Škola spolupracuje se Školskou radou, Sdružením rodičů MŠ a ZŠ, OÚ Dlouhá Třebová, s místními zájmovými organizacemi - Skauti Dlouhá Třebová, hasiči, DDM Česká Třebová, Hudební škola R.Plhák, knihovna v České Třebové, PPP Ústí nad Orlicí, SPC Kamínek Ústí nad Orlicí, Městský úřad Ústí nad Orlicí – opatrovnice OSPOD.

Ve spolupráci se Sdružením rodičů, OÚ a dalšími organizacemi byly realizovány tyto akce:

Mikulášská nadílka, Rozloučení s žáky 5. ročníku.

Dne 30.8 .2022

Mgr. Alena Kopecká, ředitelka